

РЕЦЕНЗИЯ

Относно качествата и приносите в дисертационния труд на тема: „Двигателни и физиологични критерии за стрес и адаптация при бягане на средни разстояния” за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР” в образователна област „Здравеопазване и спорт” и в професионално направление 7.6 Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)”

Автор на дисертационния труд – Селихатин Коч

Автор на становището – доц. д-р Йордан Нешов Йотов

В представения дисертационен труд „ Двигателни и физиологични критерии за стрес и адаптация при бягане на средни разстояния” авторът изследва един научен проблем, свързан с контрола и оценката на моментното състояние и ефективността на прилаганите специфични бегови натоварвания при състезатели в бягането на средни разстояния от република Турция., което би обогатило спортната теория и практика. Научният труд на Селяхатин Коч е разработен в четири взаимосвързани глави в обем от 118 стр., включващи: 10 табл.; 17 фиг.; и 104 научно-методични източници, от които 57 на кирилица и 39 на латиница и 8 на турски език.

Със своята актуалност на научния труд, се показва че авторът се стреми да търси нови пътища за повишаване на ефективността на тренировъчния процес в бягането на средни разстояния, посредством разкриване и обосноваване на някои количествени характеристики в дейността на кардиореспиаторната система. Те могат да служат като маркери за определяне на праговите нива на беговите натоварвания в тренировъчния процес

Глава първа на дисертационния труд „**Теоретична постановка на проблема**” Въз основа на обширен литературен обзор е направен задълбочен

преглед на научно методическата литература. Проучен е значителен обем от научна информация, която прецизно е анализирана и обобщена. Тук авторът прецизно разглежда концептуалните основи в теорията за стреса и адаптацията, както и съвременните аспекти в тяхното приложение като методологична основа за спортната тренировка в бягането на средни разстояния.

На тази база е определена и работната хипотеза на изследването в настоящия труд, която би могла да бъде по-прецизирана и изчистена от цитирани вече автори в литературния обзор.

Във втора глава (**„Цел, задачи, методика и организация на изследването“**) формулираните задачи на изследването са взаимно свързани и са в съответствие с теоретичната постановка, работната хипотеза, актуалност и практическата значимост на научния труд. Поставената цел, задачи, методика и организация на изследването, изложени във **Втора глава** позволява на докторанта да извърши пълноценно изследователската си работа. Предметът на изследване е съобразен с поставените пет задачи.

В научният труд е приложена стандартна методика с 40 изследвани лица (20 мъже и 20 жени) състезатели на средни разстояния (мъже и жени) от Турция. Използваната апаратурна комплектация K4, позволява да се измерват редица показатели в дейността на кардиореспираторната система на изследваните лица.

При обработката на резултатите е приложена математико-статистическа методика на вариационен, корелационен и регресионен анализ..

Трета глава е озаглавена **„Анализ на резултатите“**. Данните от направеното изследване са обработени и представени коректно. Задълбоченият анализ на получените резултати отговаря на работната хипотеза, целта и задачите на изследването. Таблиците и фигурите, представени тук, и анализът към тях показват една добра общетеоретична подготовка на докторанта. Извършените функционални измервания чрез

апаратурната комплектация K4 позволява да се измерват редица показатели в дейността на кардиореспираторната система на изследваните състезатели на средни разстояния. Чрез експресното отчитане на лактатната консумация в кръвта са регистрирани и промените във метаболитните параметри. Такъв подход дава възможност да се получи една богата информация, която чрез анализ на получените резултати да обогати познанията относно индивидуализацията на тренировъчните натоварвания при подготовката на състезатели на средни разстояния

В **Четвърта глава** изводите и препоръките са изведени коректно на базата на получените резултати, които имат съществен научен и практически принос към теорията и практиката .

Във връзка с разработване на научния труд докторанта има три публикации, две от които са научното списание „Спорт и наука“ и списание „Лека атлетика“, НСА и едно участие в научна конференция.

Заклучение: Научните приноси в дисертационния труд „ Двигателни и физиологични критерии за стрес и адаптация при бягане на средни разстояния“, свързани с обогатяване на теорията и практиката при подготовката на състезатели на средни разстояния (мъже и жени), са достатъчно убедителни, поради което предлагам на уважаемото научно жури положително решение за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Селяхатин Коч в професионално направление 7.6 Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл.МЛФ)“

12.11.2014 г.

Изготвил рецензията:

(доц. Йордан Йотов д-р)